
J. E. Aníbal Cavaco Silva: Vaše rozhodnutí studovat portugalskou bylo správné a strategicky velmi dobré

Částí, kterou vždy všichni státníci a významní hosté oceňují při své návštěvě Univerzity Karlovy, je setkání a beseda se studenty následující po oficiálních projevech. Už ve své úvodní promluvě to na sebe prozradil prezident Portugalské republiky J. E. prof. Dr. Aníbal Cavaco Silva, když s úsměvem řekl: „Začnu anglicky, ale budu pokračovat portugalsky, abych otestoval znalosti studentů portugalského zde na Univerzitě Karlově.“

Vysoce ocenil dlouhou tradici hospodářských a kulturních vztahů mezi ČR a Portugalskem a zejména spolupráci s univerzitami obou zemí; o významu, jaký své návštěvě Univerzity Karlovy přikládal, svědčí i to, že v prezidentském doprovodu byl také rektor Universidade de Lisboa Jeho Magnificence António Sampaio da Nôvoa.

Prezident Aníbal Cavaco Silva vyjádřil své uznání za oddanost studiu portugalského jazyka a kultury v českém prostředí: „Jsem za to velmi vděčný, je to náš společný příspěvek do dlouhé tradice portugalsko-českých vztahů a také povzbuzení do budoucna. Výrazem této prohlubující se spolupráce je také zřízení Kabinetu bohemistických studií na univerzitě v Lisabonu.“

První otázka z řad studentů se týkala perspektiv mezinárodní ortografické spolupráce. „V současné době,“ odpověděl prezident Aníbal Cavaco Silva, „podepsalo dohodu o ortografické spolupráci pět zemí: Portugalsko, Brazílie, Kapverdy, Guinea-Bissau a Timor; čeká se ještě na ratifikaci Angoly a Mozambiku. Všechny tyto země si uvědomují, že podpis ortografické dohody je velmi důležitý. V Brazílii se dohoda již aplikuje, v Portugalsku jsme v přechodném období, ale některá média již podle nových pravidel postupují. Na světě je dnes osm zemí, které mají portugalskou jako státní jazyk, mluví jí 250 milionů lidí na celém světě. Na nedávném zasedání šéfů vlád portugalsky mluvících zemí v New Yorku byla přijata iniciativa, aby se portugalská stala dalším jednacím jazykem OSN. Kromě toho se v Brazílii konala schůzka, kde byl přijat akční plán pro prosazování portugalského jazyka v mezinárodním měřítku. Proto si myslím, že rozhodnutí, které jste vy jako studenti portugalského učinili, bylo velmi správné a strategicky velmi dobré.“

V odpovědi na další otázku jednoho z posluchačů portugalštiny z UK, jaké jsou současné kulturní vztahy mezi Českou republikou a Portugalskem a jaká je její další perspektiva, prezident Silva zdůraznil, že tyto vztahy považuje za jedny z nejdůležitějších: „Důležité je, že překlady portugalských děl do českého jazyka získávají prestižní české literární ceny; o významu, jaký má pro vztah obou našich národů zřízení lektorátu českého jazyka na lisabonské univerzitě jsem se už zmínil. Malým příkladem aktivních vztahů je mimo jiné i přítomnost českého spisovatele, který žije v Portugalsku už padesát let a který je zde s námi. Kromě jiného je Univerzita Karlova členem Coimberské skupiny, která je na tomto poli velmi aktivní. A v neposlední řadě jsem teď při své návštěvě České republiky měl možnost poznat, že je zde mnoho lidí, kteří mluví velmi dobrou portugalštinou. Podle mě je tohle cesta, jak lze zlepšovat vzájemné poznání našich kultur teď i v budoucnu.“

S prosbou se na svého prezidenta obrátil portugalský student 4. ročníku Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Plzni zastupující sdružení portugalských studentů studujících v zahraničí, které má 1000 členů. „Chtěl jsem vás za všechny portugalské studenty studující v zahraničí požádat, aby byly vytvořeny podmínky pro náš návrat domů. Portugalsko vyvíjí snahy, aby na poli medicíny získala zahraniční odborníky a my nevidíme smysl v tom, abychom byli nuceni studovat v zahraničí. Chybí nám rodinné a přátelské vztahy a také chceme s Portugalskem spojit svou profesionální kariéru. Dále bych chtěl říci, že by se měl klást důraz na dodržování Boloňské dohody pokud jde o uznávání vzdělání a akademických kvalifikací.“ Prezident Aníbal Cavaco Silva odpověděl, že tuto žádost bere v úvahu a že se studenty bude o všem hovořit na odpoledním setkání.

Tečkou za přátelskou diskusí portugalského prezidenta se studenty Univerzity Karlovy a také pozvánkou k návštěvě portugalských pláží byla rozprava o jedinečných turistických destinacích této jižní výspy Evropy, odkud Jindřich Mořeplavec plánoval své zaoceánské výpravy, které otevřely nové obzory a přispěly k přiblížení světa.

„Děkuji Karlově univerzitě za její přínos při šíření portugalského jazyka a literatury v České republice. Děkuji profesorům Ústavu románských studií FF UK za kvalitní práci,“ zapsal do pamětní knihy Univerzity Karlovy portugalský prezident.

V roce 2003 vzniklo na FF UK Centrum portugalského jazyka Institutu Camoes Praga http://www.institutocamoes-praga.cz/index_port.php. „Institut má několik jazykových kurzů od začátečnicků až po pokročilé, ale pořádá i kurzy o umění Portugalska a Brazílie. V tomto semestru se věnujeme portugalské literatuře a filmu,“ říká Mgr. Šárka Grauová. „Kurzy slouží i jako příprava pro zkoušky na obor portugalština na Filozofické fakultě.“

V současné době studuje na Univerzitě Karlově přibližně 400 portugalských studentů, z čehož je více než 300 studentů samoplátců. V letošním akademickém roce studuje v rámci programu Erasmus LPP 49 portugalských studentů.

Výměna vědecko-pedagogických pracovníků v oborech farmacie, mikrobiologie, pedagogika, právo, psychologie, romanistika a životní prostředí probíhá mezi Univerzitou Karlovou a Universidade de Coimbra již více než třicet let.